

Kako pravilno odvajati otpad u kućanstvu?

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Kohezijskog fonda.
Sadržaj publikacije isključiva je odgovornost Grada Ivanca.

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Grad Ivancica
1900

EU HIJERARHIJA OTPADA

1 SPREČAVANJE NASTANKA OTPADA

U proizvodnji i dizajnu proizvoda smanjujemo mogućnost nastanka otpada.

2 PONOVO KORIŠTENJE

Sav otpad ponovno koristimo u najvećoj mjeri.

3 RECIKLIRANJE

Recikliranjem se izdvajaju korisne sirovine i ponovno koriste u proizvodnji proizvoda.

4 OPORABA

Otpad koji se ne može reciklirati postaje resurs za dobivanje energije.

5 ODLAGANJE

Kao zadnji i najmanje poželjni korak otpad se odlaže na odlagalištu.

SPRJEČAVANJE NASTANKA OTPADA

Kupujte proizvode u rinfuzi ili one s manje ambalaže. Procijenite potrebe prije kupnje namirnica, provjerite datum isteka, ne bacajte hranu.

Kupujte proizvode u ekološki prihvatljivom pakiranju. Dajte prednost proizvodima s višim udjelom materijala koji se može reciklirati.

Čistite manje štetnim, a ujedno i jeftinijim sredstvima (soda bikarbona, ocat, boraks).

Prednost dajte kvalitetnijim proizvodima s duljim vijekom trajanja (npr. drvene igračke umjesto plastičnih).

Koristite platnene ili već korištene plastične vrećice. Plastične vrećice je moguće oprati i ponovno koristiti.

Radije poklanjajte biljke u zemlji nego rezano cvijeće.

PONOVNO KORIŠTENJE

Sav otpad koristimo u najvećoj mjeri te ponovno koristimo ili prenamijenimo.

Birajte proizvode u ambalaži koju ćete moći iskoristiti za ponovno punjenje ili neku drugu namjenu (npr. staklenke, platnene vrećice, kutije od čvrste plastike s poklopcem i sl. iskoristite za čuvanje namirnica ili nekih sitnih predmeta).

Ponesite vlastitu platnenu torbu ili košaru, a prilikom kupnje na blagajni recite „ne trebam vrećicu“.

Stare plastične vrećice operite, osušite, nosite sa sobom u dućan i na plac te ponovno koristite.

Stare četkice za zube i ostale četke koristite za čišćenje kupaonskih pločica, radijatora, cipela itd.

Kupite ekološki prihvatljive proizvode.

Koristite platnene krpe umjesto papirnatih ručnika ili plastičnih.

Koristite mokar toaletni papir, a ne mokre maramice jer su plastika.

Donirajte staru odjeću, obuću, knjige, časopise, igračke, namještaj, računalo.

Razmislite prije nego što krenete u kupovinu novog proizvoda; neke stvari u vašem kućanstvu lako je popraviti.

Obnovite svoj stari namještaj, ne kupujte novi.

ODVOJIMO OTPAD

PAPIR

Papir čini oko 30 % otpada u kućanstvima. Najveći dio papira koristi se jednokratno, a zatim najčešće završava u otpadu. Procjenjuje se da se u Hrvatskoj godišnje reciklira oko 200.000 t papira. Svaka tona recikliranog papira spasi 17 stabala od rušenja.

ODLAGATI U **PLAVI** SPREMNIK:

- novine, časopisi, revije, prospekti, knjige, bilježnice, papirne vrećice, kalendari, katalozi, pisma, telefonski imenici, čiste papirne vreće (cement, i sl.), sitna kartonska ambalaža, pisma, kartonske kutije (rastaviti i odložiti uz posudu)

NE ODLAGATI U **PLAVI** SPREMNIK:

- višeslojna ambalaža od lijekova, prehrambenih proizvoda i bezalkoholnih pića, celofan, korištene papirne maramice, salvete, korišteni papirni tanjuri i čaše, korištene vrećice čaja, tapete, ljepljive trake, masni ili prljavi papir, plastična ambalaža, tetrapak, onečišćen papir iz zdravstvenih ustanova, uprljani papir koji je bio u neposrednom kontaktu s hranom ili kemikalijama

Odlaže se u ostali otpad

PLASTIKA

Bacimo li plastičnu vrećicu u prirodu, njena razgradnja traje između 100 i 1.000 godina. Svake godine više od milijun ptica i 100.000 morskih sisavaca ugine nakon što pojedu ili se zapetljaju u plastične vrećice.

ODLAGATI U **ŽUTI** SPREMNIK:

- prazne plastične boce sokova i vode, isprane plastične boce jestivog ulja i octa, isprana plastična ambalaža tekućih sapuna, deterdženata, šampona, omekšivača, kanistri (bez sadržaja i isprani) zapremnine do 10 litara

NE ODLAGATI U **ŽUTI** SPREMNIK:

- celofan, neispranu plastičnu ambalažu, folije, pelene, ambalažu od opasnih tvari (boja, lakova, motornih ulja, pesticida, kiselina itd.)
- veće plastične proizvode koji se predaju u akcijama skupljanja krupnog otpada

!!! Tetrapak odložite u vreće s plastikom. Tetrapak ambalažu je potrebno spljoštiti kako bi zauzimala manje volumena.

Odložiti u reciklažno dvorište

STAKLO

Staklo čini više od 7 % kućnog otpada. Staklo se može preraditi gotovo bezbroj puta. Osim što recikliranjem stakla štedimo naftu, vodu, sirovine i energiju, smanjujemo onečišćenje zraka, vode i tla. Energija koja se uštedi recikliranjem jedne staklene boce, dovoljna je da žarulja od 100 W gori 4 sata!

ODLAGATI U **ZELENU** VREĆU:

- prazne i isprane staklenke i boce svih boja bez zatvarača i čepova

NE ODLAGATI U **ZELENU** VREĆU:

- žarulje (obične, šparne, fluorescentne), porculansko ili keramičko posuđe, svjetiljke, armirano, kristalno i automobilsko staklo, bočice od lijekova
- ravno prozorsko staklo, žičano staklo, ogledala, infuzije, ampule i bolničko staklo, staklene bočice od lijekova
- pleksiglas

!!! Prije odlaganja staklenu ambalažu treba isprazniti i skinuti joj čepove i zatvarače.

Odložiti u reciklažno dvorište

TEKSTIL

Recikliranjem korištene odjeće i ostalih tekstilnih proizvoda osiguravamo izvor sirovina za proizvodnju novih proizvoda. Zapamtite, 90% tekstilnog otpada može biti ponovno korišteno, oporabljeno i reciklirano.

ODLAGATI U **SMEĐU** VREĆU:

- čistu i suhu odjeću, obuću, posteljinu, zavjese, šešire i kape, torbe i krpene igračke, tekstil za domaćinstvo (krpe, ručnici, plahte, deke i zavjese itd.)

NE ODLAGATI U **SMEĐU** VREĆU:

- torbe, **pernate jastuke, poplune**, tepihe, kišobrane (odložiti u reciklažno dvorište)
- mokra i prljava odjeća i obuća (odložiti u ostali otpad)

!!! Neiskorišteni kućni tekstil poklonite nekome kome će biti od koristi ili donirajte nekoj organizaciji ili udruzi (npr. Crveni križ).

Odlaže se u ostali otpad

Odložiti u reciklažno dvorište

BIOOTPAD

Biootpad je kuhinjski otpad (ostaci od pripreme hrane) i vrtni ili zeleni otpad. Svaka druga glavica salate, svaki drugi krumpir, svaka druga rajčica i svaki peti kruh u razvijenim zemljama završavaju na otpadu. Bacanjem hrane povećavamo cijenu hrane i neizravno doprinosimo gladi u svijetu.

ODLAGATI U **SMEĐI** SPREMNIK:

- ostaci voća i povrća, ostaci kuhanog voća i povrća, pokošena trava i korov, ljuske jaja, talog kave i čaja, ostaci biljaka i cvijeća, usitnjeno suho granje i lišće, slama, sijeno, piljevina i ostaci voćaka, čačkalice, ohlađeni pepeo iz peći na drva, uvenule biljke, iskorištena zemlja za lončanice

!!! Biootpad odlažite direktno u posudu, bez prethodnog stavljanja u bilo kakve vrećice.

NE ODLAGATI U **SMEĐI** SPREMNIK:

- meso, ribu i kosti, pepeo, prašinu i vrećice iz usisavača te ostaci pijeska od kućnih ljubimaca, ljuske i lišće oraha, češeri, mliječni proizvodi,
- ulja i masti
- papirnati i stakleni otpad, pepeo, ambalaža, guma, opasni otpad

Odlaže se u ostali otpad

Odložiti u odgovarajuće spremnike ili u reciklažno dvorište.

OSTALI OTPAD

Otpad koji se ne može razvrstati, odložiti u spremnik za ostali otpad.

ODLAGATI U **ZELENI** SPREMNIK:

- ostatak neopasnog komunalnog otpada nakon odvajanja (otpad od metenja i usisavanja, prljava i masna folija, prljavi i masni papir, celofan, pelene, ulošci, vata, higijenski papir, vlažne maramice, kuhana hrana, kosti, otpadni pijesak od kućnih ljubimaca itd.)
- stiropor, tapete, zdjele i lonci, celofan

!!! Metalnu ambalažu skupljati u vlastitoj vreći te odložiti uz prometnice na dan odvoza papira, ambalažne plastike ili stakla.

NE ODLAGATI U **ZELENI** SPREMNIK:

- zemlja, kamenje, građevinski otpad (cigle, šuta, beton, pločice), životinjski ostaci, vrući pepeo, ambalažni otpad, biootpad
- papirnati i stakleni otpad, pepeo, ambalaža, guma, opasni otpad

RECIKLAŽNO DVORIŠTE

Na raspolaganju građanima radnim danom od 9-17 h, subotom od 7-13 h na prostoru poduzeća IVKOM d.d. Ivanec.

ODLAGATI

- problematičan otpad, sve vrste otpadnih polimera i otpadnih vrećica, otpadni tekstil, gume, glomazni otpad, papir, metal, staklo, plastiku, tekstil, ulja i masti, boje, lakove, otapala, deterdžente, pesticide, razne kemikalije, lijekove, baterije i akumulatore, električni i elektronički (EE) otpad te građevinski otpad iz kućanstava

GLOMAZNI OTPAD

- predmet ili stvar koju je zbog zapremnine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu javne usluge,
- odlaže se u reciklažno dvorište ili se odvozi po pozivu korisnika na telefonski broj **042 770 550**.

!!! Više informacija možete dobiti na internetskoj stranici tvrtke Ivkom d.d. Ivanec **www.ivkom.hr** i na broj telefona **042 770 550** ili ih možete kontaktirati e-mailom na **ivkom@ivkom.hr**. Također, slobodno se možete obratiti i Upravnom odjelu za urbanizam, komunalne poslove i zaštitu okoliša Grada Ivanca na broj telefona **042 404 886**.

OVLAŠTENI SAKUPLJAČI

Ovlaštenom sakupljaču možete predati posebne kategorije otpada kao što su otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpadne gume, električni i elektronički otpad, otpad koji sadrži azbest. Popis ovlaštenih sakupljača pojedinih kategorija otpada možete pronaći na internetskim stranicama Hrvatske agencije za okoliš i prirodu **www.haop.hr**.

NE ODLAGATI

- azbestne ploče
- stare lijekove vratiti u ljekarnu, sve ljekarne su dužne imati spremnik za skupljanje starih lijekova
- motorna ulja se mijenjaju samo kod mehaničara jer su oni dužni zbrinuti ga
- stare baterije odložite u crveno označene spremnike u većim trgovinama ili u predvorju tvrtke Ivkom d.d.

KUĆNO KOMPOSTIRANJE

U posljednjih nekoliko godina, najveći dio biorazgradivog otpada čini otpad iz hrane. Bacanjem hrane bacamo i vrijedne resurse, budući da se velik dio nje može iskoristiti za kompostiranje. Čak 30 % ukupnog kućnog otpada čini organski otpad!

Kompostiranje je najstariji i najprirodniji proces recikliranja otpada. To je prirodan proces razgradnje organske tvari i događa se svuda oko nas.

Procesi u kompostu traju od 6 do 12 mjeseci. Tako dobivenim kompostom možemo obogatiti tlo u vrtu, voćnjaku, vinogradu, travnjacima ili cvijeće u cvjetnim posudama.

ŠTO KOMPOSTIRATI?

- ostaci iz kuhinje, vrta, travnjaka i voćnjaka, ljuske jaja, uvelo cvijeće, otpalo voće, slama, sijeno, piljevina, suho granje, kora

ŠTO NE KOMPOSTIRATI?

- ostatke kuhanog voća i povrća, meso, ribu i kosti, pepeo, prašinu i vrećice iz usisivača, ostatke pijeska od kućnih ljubimaca, mliječni proizvodi, mast, celofan, lijekovi, cigarete, itd.

Način kompostiranja:

- drveni komposter, žičani komposter, kompostiranje na hrpi i plastični komposter

Za uspješno kompostiranje:

- usitniti na 5 - 10 cm
- na dno kompostera posložiti neusitnjene grančice za protočnost zraka, a potom lišće, sijeno i drvenasti usitnjeni materijal (piljevina), ili karton usitnjen na 5-10 cm
- prekriti tankim slojem zemlje ili komposta,
- na to kuhinjski otpad za kompostiranje (povremeno promiješati),
- kompostnu hrpu zaštititi od sunca, vjetra i kiše poklopcem ili drugim pokrovom,
- kompost ne smije biti premokar, trebaju se dodavati suhi sastojci poput slame ili piljevine,
- dno kompostera treba biti izravno na tlu,
- dobro prozračivati hrpu prevrtanjem.

Za tisak pripremio:

STUDIJ
INŽENJERSTVA
OKOLIŠA

Geotehnički fakultet
Hallerova aleja 7
42000 Varaždin